

Om å gi og få tilbakemelding fra medstudenter

I dette informasjonsskrivet vil vi gi dere informasjon og tips til det å gi og få respons fra medstudenter. Av pedagogiske grunner har vi valgt å gjøre det slik at studenter på enkelte arbeidskrav gir tilbakemelding til medstudenter. Vår og andres erfaring er at studenter lærer mye av dette. En lærer mer om selve faget, en lærer mer om akademisk skriving, en lærer om det å være i en læreprosess og en lærer om hva som bidrar til egen og andres læring. Gjennom å gi andre respons blir en også mer bevisst på hva som fungerer og ikke fungerer i egen tekst (Cho & Cho, 2011; Nicol, Thomson, & Breslin, 2014). Gjennom å benytte kriterier for vurdering, beskrive hva som er problematisk og foreslå løsninger utvikles også kompetanse i å vurdere egne tekster.

Det å gi tilbakemelding er en situasjon som ligner på den en møter i yrkesutøvelsen, hvor en både gir og får responser på det arbeidet en utfører. Å arbeide med dette i studiet vil derfor bidra til å kvalifisere seg som yrkesutøver. De fleste opplever å «bli blind» for sin egen tekst, derfor er det nyttig å få feedback fra andre. Ved å gå inn i en annens tekst og gi kommentarer blir en også mer bevisst på hvordan en tekst fungerer og dette er igjen nyttig i eget skrivearbeid (Dysthe, Hertzberg & Hoel, 2000).

Medstudentrespons eller peer feedback (som ofte brukes i den engelskspråklige litteraturen) kan defineres som en dialogisk prosess hvor studenter deler kunnskap og forståelse med intensjonen om bidra til pågående læring (Zhu & Carless, 2018). Å gi respons innebærer at en til en viss grad skifter fra student til lærerrolle. En må endre tolkningsposisjon, reorganisere kunnskap, ordlegge seg slik at den andre forstår – alt dette innebærer læring. I følge sosiokulturell læringsteori er kunnskap ulikt fordelt (distribuert) mellom mennesker i et fellesskap. Ulikhet i perspektiv, kompetanse, kunnskap osv blir viktige forutsetninger for læring gjennom at en utfordrer hverandre og utfyller hverandre (Hoel & Haugaløkken, 2003). Det betyr at en ikke trenger å være ferdig utlært for å gi en god tilbakemelding. Studenters ulike bakgrunn og kunnskapsnivå vil være med på å utfylle hverandre og skape mer læring.

Det å diskutere responsen en gir med den en gir respons til er også nyttig. Gjennom en dialog om feedback aktiveres kognitive prosesser som også bidrar til læring. I en dialog får den som gir respons feedback på sine vurderinger og den som får respons for reflektert over den responsen som er gitt (Zhu & Carless, 2018). Det å reflektere over og bruke feedbacken en får bidrar til ytterligere læring.

Å vise fram eget arbeid - å være i en sårbar posisjon

Det å vise fram noe av det en selv har skrevet kan sette en i en sårbar posisjon. De fleste av oss opplever gjerne ubehag ved å vise fram noe av det vi har skrevet, kanskje særlig hvis det er uferdig. Samtidig er det det vi lærer av, å få innspill underveis i vårt arbeid. Dette er det viktig å ha med seg som en bakgrunnsforståelse når en skal gi respons. Det betyr ikke at en bare skal kommentere det som er bra, men det understreker hvor viktig formen på responsen er.

Noen ønsker at responsen skal gis anonymt. Vi tenker det er bedre at det er åpent. Respons kan være både skriftlig og muntlig. Det kan være hensiktsmessig å ha muntlig respons slik at en ser hverandre og kan se hvordan den andre reagerer, kan oppklare misforståelser og ha mulighet for å spørre. Hvis det er skriftlig respons og en vet hvem som har gitt den kan en også spørre om noe er uklart. Hvis en vet hvem skal gi respons til en formulere seg med den aktuelle personen i tankene og tilpasse responsen til hvordan en tenker at den andre forstår og lærer best.

Det å kunne stå for de vurderingene en har gjort er også viktig erfaring i arbeidet med å utvikle seg til en kvalifisert yrkesutøver. Hvis en ikke kan stå for vurderingen av et arbeidskrav til en medstudent, er

det vanskelig å tenke seg at en kan stå for en vurdering av om en sosialklient skal få sosialhjelp eller vurderingen av et barns omsorgssituasjon. Fordi en er sårbar, er det lett å gjøre respons-situasjonen mindre truende ved for eksempel at den som har skrevet unnskylder seg og den som skal gi respons er altfor forsiktig. Det er derfor viktig å være oppmerksom på dette slik at responsen blir mest mulig meningsfylt (Dysthe m.fl. 2000).

Kan studenter nok til å gi respons?

Mange studenter tar det å gi respons til medstudenter svært alvorlig og det er vi glade for, samtidig tar noen det så alvorlig at de mener at de absolutt ikke er faglig kvalifisert til å mene noe. undersøkelser hvor studenter har veiledet ser det ut til å ha hatt en positiv effekt på læringen. I forsøk med studenter som veiledere viste det seg at eksamensresultatene ble bedre når studentene veiledet og underviste studenter (Raaheim 1997 i Tåsen et al., 2004).

I undersøkelser hvor studenter har vært sensorer, har studentkommisjoner og lærerkommisjoner vurdert besvarelsene svært likt (Tåsen et al., 2004). For å gi relevant respons forutsettes det at pensum er lest, akkurat som det forutsettes lest for å skrive selve arbeidskravet. Hvis en er usikker på hvordan noe skal forstås faglig, kan en gjerne spørre faglærer eller diskutere med medstudenter. I sosialt arbeid er det mye som kan forstås på flere måter og det er ikke nødvendigvis en fasit, men en må argumentere for hvorfor en forstår en situasjon på en bestemt måte. I stedet for å slå fast noe når en gir respons, kan en også gjerne stille spørsmål – en må ikke ha alle svarene selv for å kunne stille gode spørsmål. Erfaring fra studenter på Oslo Met viser at det er viktig å få opplæring i det å gi respons og at studentene får trening i å vurdere egne tekster når de skal vurdere andre. (Elvebakk, Lundberg & Mirmotahari, 2020) Vi legger derfor opp til både refleksjon over egen læring, egen skriveprosess og refleksjon rundt både det å gi og motta respons.

Hvordan gi respons?

Responsen som gis må være tydelig, saklig og konstruktiv. «Konstruktiv kritikk» i veiledning ble av studenter ved Universitet i Oslo beskrevet som: Synliggjøre det gode, vise hva som er verdt å ta vare på, klargjøre det uklare, gi retning til arbeidet med det som er uferdig, gi lyst og energi til det arbeidet som gjenstår (Handal og Lauvås 1998 i Dysthe et al., 2000). Tilbakemeldingen dere skal gi skal ta utgangspunkt i kriteriene som er fastsatt i forhold til oppgaven – en kriteriebasert respons. Det som skal vurderes er hvordan teksten samsvarer med kriteriene som er gitt.

Det finnes flere strategier for tilbakemelding. Dysthe et al. (2000:139) nevner flere måter å gi tilbakemelding på, bl.a.

- Begynn med høyere tekstnivå, ikke med språklige formuleringer og rettskrivingen.
- Be om presisering, klargjøring: «Mener du at», «vil det si at ...» «jeg forstår ikke riktig», «jeg er noe usikker på», «er det mulig».
- Oppsummer: «Jeg oppfatter dette slik at ...».
- Er påstandene underbygget.
- Holder argumentasjonen.
- Tekstens struktur.
- Referansebruk.

Skriftlig og muntlig

I noen sammenhenger gis det muntlig tilbakemelding, i andre sammenhenger er det en skriftlig tilbakemelding. Det er forskjell på det muntlige og det skriftlige. Den skriftlige responsen blir stående, og den kan ofte virke mer bastant enn det muntlige. Det skrevne ord er der svart på hvitt. Det er heller ikke alltid mulig å oppklare misforståelser med en gang. En bør derfor tenke ekstra igjennom hvordan formuleringene kan oppfattes når en gir skriftlig respons.

Hva ønsker du respons på?

Ofte er det konkrete ting vi er usikre på om vi har fått til, eller det kan være noe som vi strever med i skrivearbeidet vårt. Da kan det være hensiktsmessig å etterspørre respons på akkurat dette området. Det vil også gjøre det lettere for medstudenter å gi relevant og nyttig respons. Hvis noe er uklart i responsen så spør medstudenter hva som er ment. Det kan lede til gode faglige diskusjoner. Det er jo ofte ikke én fasit.

Referanser

Cho, Y. H., & Cho, K. (2011). Peer reviewers learn from giving comments. *Instructional Science*, 39(5), 629-643. Dysthe, Olga, Frøydis Hertzberg og Torlaug Løkensgard Hoel (2000). *Skrive for å lære*. Oslo: Abstrakt Forlag.

Elvebakk, L., P. Lundberg & O. Mirmotahari (2020). Medstudentrespons, Paper fra Læringsfestivalen 2020, 4.-5. mai, Trondheim.

Hoel, Torlaug Løkensgard og Ove Kr. Haugaløkken (2003). Responsgrupper som læringsressurs i arbeidet med mapper. I Dysthe & Engelsen (Red.), *Mapper som pedagogisk redskap*. Oslo: Abstrakt Forlag.

Nicol, D., Thomson, A., & Breslin, C. (2014). Rethinking feedback practices in higher education: a peer review perspective. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 39(1), 102-122.

doi:10.1080/02602938.2013.795518

Taasen, Inger, Anton Havnes & Per Lauvås (2004). *Mappevurdering – av og for læring*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Zhu, Q., & Carless, D. (2018). Dialogue within peer feedback processes: clarification and negotiation of meaning. *Higher Education Research & Development*, 37(4), 883-897.

doi:10.1080/07294360.2018.1446417

7. august 2020 Inger Oterholm og Kjersti Grosvold Maudal